

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

18. De his, quæ in confessione petenda sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

dere debet. Hæc sunt præcipua, quæ aut ipsam peccatorum confessionem, habita ratione personarum, interroganda sunt.

De his, quæ in confessione petenda sunt.

CAPVT XVIII.

Vix potest excusari abusus, & negligentia multorum, qui confessioni accedentes, nullum peccatum manifestant, sed statim Confessario dicunt, vt interroget eorum peccata; cum tamen postea, non mediocri appareat peccatorum copia. Circa hos Confessarius sic se debet gerere, vt nullo modo interroget, quin ipsi prius ea, quæ memoria tenent, exprimant. Si enim nullam fecerunt diligentiam, audiendi non sunt: si autem fecerunt, fieri nõ potest, quin memoria teneant aliqua, de quibus se accusare possint. Confessarius autem, quia multi ignorant multa, quæ ad confessionem pertinent, debet in tali peccatorum accusatione aliqua interrogare, quando pœnitens omiserit.

Primum enim est circumstantia speciem peccati mutans, vt si pœnitens dicat, se quendam percussisse, interroget, an fuerit clericus, an laicus: nam in clerici percussione est excommunicatio maior: an in loco sacro, nec ne; illud enim sacrilegium est. Rursum, an animo occidendi; quamuis enim non occiderit, si animo occidendi percussit, peccatum est homicidij interitum. Similiter si dicit se fornicatum esse, exprimatur persona, an fuerit consanguinea, an virgo, an coniugata, an religiosa, & an in loco sacro: omnes enim hæc circumstantiæ mutant speciem peccati.

Secundum est, numerus. Interroget enim Confessarius circa singula peccata mortalia de numero, de quo supra diximus.

Tertium est, actus interior. Sæpè enim actus exteriores, aut venialia, aut leuia peccata sunt: & si actus interior confideretur, graue est peccatum, cum maxime ex erronea conscientia procedit: vt si accusat se, quod rem leuis momenti furtiuerit, petat, an tunc pœnitens existimauerit illud esse mortale: si enim ita putabat, & fecit, mortaliter peccauit. Similiter petat, quo animo rem fecerit, de qua se accusat, cum res per se non appareat peccatum mortale.

Quantum est, petat occasiones peccatorum. In multis enim

pecca-

peccatis, maximè in carnalibus, examinandum est, an maneat occasio peccati: an, verbi gratia, habeat domi concubinam: an sit in societate eius, vnde ad peccandū prouocatur: tales enim, & similes probabiles occasiones peccandi, sunt omninò extirpanda.

Quintum est, tempus peccati. Si enim sunt peccata nimia consuetudine inueterata, & præsertim carnalia, debet Confessarius tempus illius peccati petere, & frequentiam considerare, & an tempore aliquo ante confessionem abstinuerit. In his enim vtile consilium est, cum necessitas non vrget, vel periculum non amplius confitendi, differri absolutionem, integrā audita confessione, donec appareat emēdatio aliqua. Vniuersaliter debet Confessarius vti vno generalissimo, & vtilissimo remedio pro his omnibus, scilicet frequēti confessione, & cōmunionē, non quòd imponat pœnitenti, nec obliget ipsum, sed aperiat delicti grauitatem, & periculum, & difficultatem liberandi se ab illo: similiterque dicat pœnitenti ipsi, hoc est vnum ferè remedium, vt, vel in singulis hebdomadis, vel intra singulos 15. dies, vel menses singulos Confessario accedat. Ego non te obligo, sed solum doceo, quòd tu alias facere tenens: & sic Confessarij conscientia manebit tuta: difficilè enim est profectò, rectè se gerere erga similia peccata.

Sextum est, poterit Confessarius breuitati etiam studens, cum pœnitens peccatum aliquod exprimit, quod contra aliquod præceptum est, si velit ad aliud contra distinctum præceptum transire, prius ipsum examinare in his, in quibus contra tale præceptum, vel in tali genere peccati videri probabiliter deliquisse posse; ne ad idem cogatur post confessionem pœnitentis redire. Hæc sunt, quæ maximè in confessione videntur obseruanda.

De his, quæ post confessionem petenda sunt.

CAPVT XIX.

Postquam pœnitens ea, quæ discussit, manifestauit, poterit Confessarius aliqua petere, si forsan vel memoria exciderunt, vel ignorantia aliqua omisit.

Primum est, an aliquo malo fine fecerit: quæ enim in se bona sunt, si malo fiant fine, peccata sunt, & mortalia, iuxta finis intentionem. Qui enim conciones adit, gratia sollicitandi sc̃mi-

nas,